

БРАТСТВО

ОБЩЕСТВЕННО-КНИЖЕВЕНЪ ВѢСТНИКЪ.

Вѣстникътъ „Братство“ излиза два пѣти — на 1-й и 15-й день — презъ месеца.

Цѣпата, предплатима, за всекаде, е:

За година . . . . . 10 лева

„ шестъ месеца . . . . . 6 „

За по-лесно изплащаше предплатата, отъ работниците, еснафътъ, отъ служащите по канцелариятъ и отъ ученицитъ се приема да я внасятъ въ срокове като при началото на всеко тримесечье даватъ по 3 лева; тримесечни обаче спомоществования нема.

На настоятелитъ се отегива десетъкъ.

Поръчки за вѣстникътъ не се приематъ никакъ, освенъ придружени съ предплатата.

Всеичко, що се отнаси до в. „Братство“, изпраща се направо до редактора-издателя му.

Статии и дописки, които отговарятъ на програмата на вѣстника, се приематъ и обнародуватъ съ благодарене, но авторитъ имъ, въ всеки случай, трѣбува да си явяватъ имената въ редакцията. Необнародванитъ статии не се връщатъ.

За частия извѣстия се плаща 40 стот. за мърво обнародуване; за последующитъ се взема на половина

ЕДИНЪ БРОЙ СЕ ПРОДАВА ЗА 50 СТОТИНКИ.

Брой 6.

Руссе, 25 Октомврий. 1881.

Год. I.

СЪДЪРЖАНЬЕ:—[Правителственитъ заеми и чуждитъ капитали за насъ. (Продължене отъ мина. брой.) —Любовта и женидбата. (Отъ Ср. И. Стойковичъ.) —Нани работи. — Правителствени разпореджаниа. —Отъ чужбина.—Политическа хроника.—Всевакво—Благодарность. — Преписка на в. „Братство“.—Извѣстия.

Правителственитъ заеми и чуждитъ капитали за насъ.

[Продължене.]

II.

Въ миналий си брой ние залѣгнахми да докажемъ и, съками, фактически доказахми, какво за изтъкмене редовнитъ ни държавни потрѣби, нѣ само че заемъ не ни е нужденъ, но наопаки още, много пари би ни артисале, ако искахми да ги нестиамъ и да не ги прѣкама за толкосъ нѣ бесполезни, а просто щетни и вредни за добросѣстоянъето на държавенитъ ни работи. Да дойдемъ сега на питањето: да не би пжкъ правителството да мисли да залови нѣкои голѣми полезни работи за държавата и, като хазната му недостига, то се вижда обвързано да прибѣгне до заемъ. Оставете на страна, че таквизи залавания досущъ не сж работа ни на едно правителство, и като не сж, то тѣ нематъ право да ги залавятъ, — рекохми

по-напредъ, че това отъ ахмакѣжка и невзванъето на народитъ въ днешнѣо време наопакъ става.

Но кое сега да наречемъ полезно отъ тази категория? Да-ли войската, или многосложното управление и жандармитъ, дали сегашнитъ сждилища, или държавнитъ съвети? Ала ние разправихми, на и всеки види, до колко тия предмѣте и „учреждения“ сж нуждни и полезни за народа и толкосъ, и тжй, какъто сж. Да не би пжкъ казармитъ или тюрмитъ конацитъ или арсеналитъ, пушкитъ или топоветъ — да не сж тѣ многополезнитъ работи, що ги немами? Но, слава Богу, ние сме наспорени съ всеичкото това, колкото и полвитъ отъ тѣхъ да сж твърде съмнителни и отрицателни. Имѣвало би, че таквисъ голѣми полезни уредби, за уреждане които на правителството не му би достигала хазната, нема. Или нѣ; въ „отеческитъ“ си грижи, макаръ и да има изтъкмени всеичкитъ тия потрѣби и уредби, то може за още по голѣмото доброденствие на тѣзи, дето управлява, може за това то да иска да смотае България въ желѣзници, канале и други таквисъ. Тогава друга става работата; и като цѣлий свѣтъ е омотанъ и разиреженъ въ такива работи, доброторността на които всеички сж вкусиле и видѣле, то и за насъ не остава по-вече освенъ да кажемъ „на

добър час!“ и да успеем да свършим своята работа.

Обаче, ще си посрещнем ние с българската пословица, „всичко що лъщи не е злато, ни сребро;“ може туй, което за Европа е нужно и необходимо, може ежщото нѣщо за насъ да е излишно и вредно: туй, що яде и пие Англичанина сь лакомия и ненасита, може на Българина отъ него да му се повдига и да го потреува; всичкитѣ навици, веитѣ нужди, всичкитѣ условия въ живота на народитѣ не сж до сущѣ еднакви: туй което за едни е добро, за други е лоше, което за едни е нужно, други добре можатъ и безъ него, едни живеятъ отъ земята, други отъ фабрики — за еднитѣ едно трѣба, за другитѣ то е излишно и вредно. Отъ де знае нѣкой, че ежщото нѣщо не е и сь желѣзницитѣ, каналитѣ и прочее? А ние сме тъкмо на това мнение.

Каналитѣ и желѣзницитѣ служатъ за превозуване по тѣхъ товари и хора, но най-многого товари. По Европа сь желѣзници и канале е свързана и всѣка фабрика, която всѣки день по нѣколко пжти пълни многобройни вагони или кораби сь своитѣ произведения, и ги изпроважда по пристанищата и по голѣмитѣ търговски магазини за по цѣлий свѣтъ. Тия фабрики сж като цѣли села, хора изъ тѣхъ шаватъ като мравѣе — едни отиватъ, други идатъ; пазаритѣ сж като панаире; градищата препълнени сь народъ: движенъе, шаванъе — цѣлъ мравунекъ. Въ тия мѣста, дето сж тия фабрики, дето владее тая живостъ, ние разбирами иманъето канале и желѣзници — нуждата ги е изискала. Но нека се префжрлимъ тука, у насъ, и ние ще видимъ, че до сущѣ нищо таквози нема: ще видимъ, че нема тия фабрики, липсватъ тия пазаре, тия скели сь тѣхната живостъ; нема ония стоки, нема оня свѣтъ — миръ и тишина; и — като е тжй — защо ни сж тогасъ желѣзницитѣ и каналитѣ, какво има сь тѣхъ да се върше?

За нашата търговия, ние имаме Дунава и варно-русенската желѣзница, и тѣ

ни стигатъ за да бждемъ свързани сь „нашиятъ пазаръ“ Виена и сь Цариградъ, отъ дето си добивама всичко — фелито и нефелито; вжтрѣшнитѣ градове, които сж вжтре най-много сь по 30—40 часа, нема какво да си вносятъ сь цѣли вагони, и още по-малко да износятъ, ако се свържатъ сь желѣзници и — повтарями ние — защо ни сж тогасъ желѣзницитѣ и каналитѣ? — За пжтници? Но у насъ нема таквизи хора, на които е останало само „да се гездирдисуватъ,“ и — често локомотивитѣ ще водятъ празни вагони, мигаръ, ако само по нѣкой чиновникъ се вози по тѣхъ, като го премѣтятъ отъ единъ градъ въ други; кога потрѣба за търговцитѣ, тѣ и сега добре си пжтуватъ, а едниъ търговецъ по насъ 3 или 4 пжти и то въ опредѣлени времена, ще дойде или до скелята или ще прескочи до Галацъ, Виена или Цариградъ. За стоки ние рекохми. Какво, на пр., ще се внася, да речемъ, въ Търново или де-да-е? Гнили америками, стьклария, пиети (порцеланени нѣща,) санджци, чиршлии басми, изгорѣли сукна и прочее, и прочее, и прочее все таквизи нѣща, безъ които нашиятъ Българинъ добре може, като замѣнява и сега американитѣ сь тъкани платна, стькларитѣ и пиетитѣ сь грънчарскитѣ направи, санджцъ тѣ сь своитѣ ракли, сукната сь своитѣ шеяци и аби и т. н. Добре ли ще бжде за насъ и ще ли се въздигне нашето материялно добросѣтоянъе, ако изфжрлимъ нашитѣ изработки и ги замѣстимъ сь чуждитѣ, за хатжрѣтъ на чуждитѣ фабрики и на желѣзницитѣ? Нека отговори, кой какъто иска, а ние ще кажемъ: нѣ; защото не сме видѣли никакво зло отъ нашитѣ си изработки. За таканареченитѣ колониални стоки щѣхми да замѣлимъ, тжй-като и тѣхъ имами сь какво да замѣнимъ или и безъ много отъ тѣхъ, безъ смокини и сухо гроздье, безъ кафе и оризъ, безъ „гиритѣ-сабуну“, и фиде се може, а безъ което се не може, не е нужно да го возятъ всѣки день желѣзнически вагони. Да дойдемъ на износнитѣ стоки. Но какво ще износями ние?

Едни сурови стоки, — вълна, кожи и други дребни работи, та пакъ тѣ и все тѣ, за да нема съ какво да изработуваши своитѣ потрѣби, ами да ни донасятъ изпечени отъ нашитѣ сурови и да ни ги продаватъ гнили и лошеви съ печалба на 100-тѣ 1000 и да ни оголватъ; а ако ли пжкъ следъ изтъкменье нашитѣ потрѣби ни оставатъ още сурови произведения, то тоя остатъкъ не е кой знае колко грамаденъ, за да трѣба желѣзници да го изнасятъ. Оставатъ хранитѣ. Но и за тѣхъ на нашитѣ селян остави доволно време да ги носятъ по скелитѣ, както е бивало до сега, безъ да имъ се повреждатъ работитѣ; а че и — нима тжй като е още, еиромашьта не купува доволно скжпо брашното и едва се прехранува.

И тжй както щете, ала ние не намѣрихме мѣсто за причина, правителството да иска да ни одоброцести, като се залови да ни омотае съ желѣзници: ние не виждами никаква добрина за насъ отъ тѣхъ, наопаки много злини можемъ изреди. И разве трѣбува да ваемами пари на заемъ за да си докаруваши на главитѣ зло и пакость? Това ни единъ зрѣлъ умъ не ще го намѣри за право.

Отъ всичкото до тукъ изложено въ нашата разправа се вижда, и ние потретиамы да го кажемъ, че правителството нема причини защо да ваема, и ако то е разбрано и добромисленно, никога не ще посѣгне да направи това. А за да ли е добре, да се правятъ р. злични отетжпки и дозволения на чужди капиталисти да вършатъ работи въ нашата земя, за това ще говоримъ въ идущий си брой, и ще евършимъ разправата за правителственнитѣ ваеми и чуждитѣ капитали у насъ.

(Свършека въ следний брой.)

Любовьта и женитбата.

[Отъ Ср. И. Стойковича.]

Като погледами на женитѣ, раздѣлно отъ обикновеннитѣ свѣрзки, които иматъ съ насъ; като погледами на тѣхното на-

мѣруванье въ обществото, на образованието имъ, на игранката (ролята), що имъ е наложена отъ обичайтѣ, та я сравнимъ съ самитѣ насъ, съ нашето положенье, виждами, че женитѣ съставятъ нѣкакъвъ си засебенъ, отдѣленъ свѣтъ, свѣтъ който е нѣщо отдѣлно отъ мжжкийтѣ свѣтъ; той — женскийтѣ свѣтъ — като да е окованъ вжтре въ синоритѣ на отредени длъжности, та се мжрда само въ она кржгъ, който сж й отредили памтивешкитѣ разбираия (понятия).

На женитѣ се не дава ни на половина толкосъ образование, колкото се дава намъ, мжжетѣ, а до скоро женската глава трѣбувала е да знае, и то едвамъ, само да чете и да пише. Работитѣ, правдинитѣ и длъжноститѣ, които мжжетѣ дѣлятъ помежду си, за тѣхъ сж непристжпни. «Тѣхъ и самата природа ги е обградила»: така се казува, кога се погледа на тѣлесното имъ раввие, на тѣхнитѣ природни и майчински длъжности. . . .

Отъ когато мжжътъ е въ свѣтътъ, отъ тогасъ сж и женитѣ. Жената го послѣдува отъ люлката, кзга първо е станалъ, дору до днесъ. Като живеятъ заедно, като се бранятъ и помагатъ единъ другиму, като поднасятъ несгодноститѣ презъ живота, като се наслаждаватъ отъ хубоостьта на природата, отъ нейното богатство, отъ нейната спорность, — тѣ сж се развивале, въздигале сж се на поголѣмата височина по умственитѣ стжпала. Мжжътъ още въ началото се измжкналъ отъ еднаквоостьта въ това другарство, и се е изправилъ на по-чевржстѣ кракъ. Въздигалъ се е надъ жената изпърво съ тѣлесната си сила, а по-отпидире и съ умственната. И тая разлика измежду тѣхъ я има отъ както се знае за човека, та и до днесъ.

Не може се ре, че и женитѣ не сж се развивале, като сж минувале по постепеннитѣ мѣни на умственното напредванье, само че това е отивало твърде полека, много по-бавно, отколкото при мжжетѣ. Мжжътъ е оставилъ далеко по-дире си жената, а че и много не се е

прижълъ за туй, да ли е потребно, тя да го наближи. Та така и виждами днесъ, тая разлика, тоя хендекъ, който дѣли женскиятъ свѣтъ отъ мъжкиятъ.

Отъ давно е вече признато, че тоя хендекъ е недостоеенъ за човечеството, че трѣбува поне да се смали, да се направи по-пристѣпенъ. А днесъ сж малко ония людѣе, които би могли да не признаятъ, че е неправдина, дето на жената се не дава по-голѣмо и по-истинско образование, по-голѣми правдини, а наспоредъ и по-широкъ кръгъ длъжности. Съ отваряньето по-горни женски школи, съ явни говори, презъ печата, съ нарочното почитанье помежду хора, въ обществото, гледа се да се навакса и поправи онова, което е напустнато презъ толкосъ векове.

Но и сега още, малко случаи има, дето женитѣ въ своето развитие, въ образованьето би могли да крачатъ ако нѣ съ сжщитѣ, то баремъ съ приблизителни крачки, съ каквито можемъ да крачимъ ние, мъжетѣ. Малко сж случайтѣ, дето женитѣ могатъ да се смѣсуватъ въ собранията, договорванията, въ съветуванията, та и тогасъ, кога се досѣга до самитѣ тѣхъ.

Никой не може отрече, че *взаимността* и *сгласеността* (хармонията) въ женитбата е единичното условие за добрий животъ. Като тая истина е явна, тогава е начисто и съ това, че е потребно да се даде на жената по-горно и по-истинско образование, и отъ гледище взаимността и сгласеността въ женитбеното другарство, и отъ гледище майчинското имъ положенье. А койтѣ разбере това, лесно ще разбере и — че е крайно време да се обори *подчинеността*, която въ много случаи е недостойна за днешното човеческо развитие.

Като тръгнуваме отъ това гледище, ние ще поговоримъ малко за онова, което направо влияе на взаимността между двата пола, а то е, на първо место, любовта, и подире женитбата.

I.

„Въ темницата отъ хилядата темни одаи (коуше), има единъ катъ по-

мраченъ отъ всичкитѣ други, и тамъ сж натикани женитѣ. . . . или нѣ, лъжа се, има още единъ катъ и изподъ този последниятъ: тамъ сж пжкъ дѣщеритѣ! . . . .“

Тѣй казува прочутийтъ французски академикъ *Ернестъ Легове*, като чертае феодализмитѣ отъ срѣдний векъ и робуваньето въ него. Историята ни изкарува предъ очи грозната картина на човечеството по него време, въ което само нѣ колкома съ правото на рожденьето, съ правото на силата и на мощьта, натиснически сж господарувале нѣ само надъ гражданата множина отъ по-слабитѣ, но и надъ цѣлата половина отъ човечеството, надъ женитѣ. Науката сж могла да тълкуватъ само познати „отъ Бога проведени,“ а надъ човешкий животъ сж господарувале пакъ познати «по божия милость!» Картина отъ него време е: незабелѣжителна малкина отъ самовластни тирани; а другото: робове, унижени до добитъци! . . . .

Та трѣбува ли да изпитуваме положеньето на женитѣ въ таквосъ стоеенье, дето жената е била по-голѣмъ робъ и отъ самийтъ робъ? Или ще да разгледаме оная незабелѣжителна милость, която е възпета въ песнитѣ; която е служила като предмѣтъ за двобою на бѣснитѣ рицари, и което бѣше за тѣхъ онова, което е кошията за препускачитѣ!

Погледаме ли въ историята на женитѣ преди феодализмитѣ, преди срѣдний векъ, и тамъ нищо по-добро. Вежде горко и жалостно стоеенье въ подчиненостъ, вежде робуванье. Та и при Гърцитѣ и Римленитѣ, дето умственното развитие е било на много по-горно стѣпало, законитѣ нѣ токо че ненаправиха ни крачка за освобожденье женитѣ отъ това положенье, въ което се тѣргувало съ тѣхъ, както и съ другитѣ робове или говеда, но още и закрепяваха тия закони въ това.

Разбираньето за жената не бѣше по-различно отъ разбираньето за нѣщата, които по нѣкога мъжеть е употрѣбавалъ за своитѣ трищиви! . . . .

Любовта, оная света любов, която оть намтивека е помрждувала поетитѣ така живо, да въздигнатъ жената на ангелска, на божественна височина, — тая любов не бѣше кадърна да направи нищо за подобрене женското положенье. Ни хубавата картина Пенелопина, ни арфата на певачката Сафо, ни горещата любов Клеопатрина, ни твърдитѣ добри свойцини на Корнилия, майката на братъята Грахки, та и нито сърдченостъта на Иванка д' Аркъ, — не могоха да помржднатъ мислителитѣ оть по-старитѣ векове, да мислятъ за женитѣ по-дълбоко. Жената, токо до нейде, е принадлежала само на поезията. Макаръ и самъ Христосъ да е проповѣдувалъ взаимна любов, като най-твърда основа за живота, и макаръ че съ влиянето на християнската вѣра мисельта за женската чистота и за духовнитѣ нежности влѣзла въ женитѣтата, — и пакъ, покрай всичкитѣ тия подобрения, самата ещщина на женитѣбеното другарство остана, презъ дълго време, покрита съ екришно покривало.

Не може човекъ да разбере, какъ появнето женско създаване, което въ любовта е докарало такива борби и самоотричания, такива въздигвания, какъ е могло това появяване да бѣде нѣ токо неприятно, но и стидно и срамно! Въ Шпарта рожденьето женско дете сж брѣле за *наказанье*. При Римлянитѣ на бащината воля е стояло, ще ли приеме женското си дете като свое, или — какъто се е случвало често — ще го отритне съ кракътъ си. Началото на варварекитѣ народи бѣше: *нема дъщеря, дете или синове*; а началото на сръднии векъ: *нема деца покрай първороднии синъ*. . . . Мжжътъ е билъ *господарь*, а жената и децата му бѣха за него тѣи ещщо, какъто и цѣлий му имогъ и нѣщата му. Песничеството отистина въздигаше и възпѣваше жената като безцѣвъ камъкъ, като богиня на сърдцето, но всичкото това «идеализиране» е било само идеализиране, — то не е могло ни най-малко да промѣни стоеннето на жената.

Но защо да ходимъ въ миналото? Да погледаме, що е днесъ — «стара песенъ съ новъ гласъ.»

При рожденьето съ нетърпенье се очѣкува раздѣленьето съ детето; и ако само се е явлуснала речъ „*момиче*,“ тутакси настая невеселостъ и тжга, а, по нейде, и срамъ! Въ народа се казува: «кога се роди мжжко дете и седмата кжща пее, а кога се роди женско, чакъ седмата кжща плаче.» „*Да простите*, намѣри ми се дъщеря!“ казува Черногорецътъ, кога добие момиче: а че тѣи казува и кога, въ разговоръ съ нѣкого, споменува жена си, сестритѣ си, та дору и майка си. — Попиталъ нѣкой-си господивчо Черногореца: цѣлувалъ ли си нѣкога ржка на жена? — Пази, Боже, никога! — А защо нѣ? — Заклелъ съмъ се, че никога не ще цѣлуна женска и турска ржка — итнт.

Отъ де това явенье? Въ кое трѣбува да се търси причината на тая умраза къмъ жената? Да-ли това е токо тѣи или е предразсждъкъ; да-ли причината е въ околноститѣ или въ обичайтъ, или е отъ родителеката любов и грижа, дето тя се грижи и мисли, какво очѣкува женекитѣ имъ рожби? . . . .

Животътъ за женекитѣ е отистина тѣжъкъ и неизвѣстенъ. Па още и ако е сиромашко, какво ли не ще ги сполети, какво ли не ще изтѣгли! Родителитѣ мислятъ, какъ да я задомятъ, особенно въ днешний свѣтъ, дето жената трѣбува да купува мжжътъ съ пари и имотъ! А още е по-тѣжко, ако се не задоми; тогасъ тя е «стара мома», която стрѣлятъ и изпроваждатъ вѣвчии погледи, бедятъ я и я хулятъ! . . . . Никаква самостоятельность, никаква свобода въ развитнето на женитѣ! „Човецината» често въ своитѣ „карламанданъ” разбирания и въ особенната си радозналостъ, оковава въ най-тѣвени вериги! . . . По-нататѣкъ, за синътъ трѣбува по-малко, отколкото за дъщерята, защото е по-лесно да се изведе на пжтътъ. Синътъ брани кжщата и огнището, одържа челядъта и я размножава, бори се за свободата на отечеството; освень туй, за

него и държавата и обществото се гриже...

По трѣбува ли да се издируватъ ежщитѣ причини за таковото намѣруване? Трѣбува ли да се говори за туй, какъ женитѣ еж занемарени, какъ еж по-малко удоброчестени отъ образованъето, отколкото мжжетѣ, какъ *природнитѣ имз правдини* еж обиградени, и да се търси, връхъ кого пада кривдата, за дето тѣ еж останале умтвенно толкова назадъ? Да, — трѣбува да се шири светлостъта, която ще ивкара на видело тая неправда, която още отъ варварското време се е вмжкнала и въ XIX векъ! . . .

(Изъ „Побратимство.“)

(Продължава се.)

НАШИ РАБОТИ

За неизлишно и небезполезно намирами обнародванъето на следнъото доставено намз писмо:

«Почитаемый господине,

„На 25 того ще станатъ изборитѣ на гласнитѣ, които ще да избиратъ *кандидатитѣ за държавний съветъ*. Въ тия избори на народътъ се дава възможность да заяви своитѣ истински желаня за бждщето управление на нашето отечество.

«Безъ съмнене, въ предстоящитѣ избори, както и при всички ония, които еж ставале до сега, ще се употрѣбятъ всевъзможни усилия, за да се избератъ за *кандидати* лица, които не съчувствуватъ на нашата конституция. Извѣстно ни е даже, че за тая цѣль еж вече изпратени писма и еж заминале лица на вьнъ. Веледствие на това, а тжй ежщо и да могатъ да отговорятъ на запитуванята изъ провинцията, относително за лицата, които трѣбува да се турятъ за *кандидати*, всичкитѣ наши приятели отъ еголицата се събраха и се съгласиха върху следующитѣ лица:

М. Дриновъ, (отъ Панагюрище)
Драганъ Цанковъ, (Свищовъ)
П. Р. Славейковъ, (Търново)

Т. Икономовъ, (Жеравна)
Н. Стойчевъ, (Шуменъ)
Д-ръ Молловъ, (Беброво)
Н. Михайловски, (Елена)
Д-ръ Шишмановъ, (Видинъ)
Г. Типевъ, (Свищовъ)
И. Гюзелевъ, (Габрово)
М. Сарафовъ, (Търново)
Д-ръ Браделъ, (Беброво)
Р. Каролевъ, (Габрово)
Д-ръ Ал. Христовъ, (Габрово)
Д-ръ Черневъ, (Свищовъ)
Андрей Маноловъ, (Габрово)
П. Генчевъ, (Лѣсковецъ)
Г. Кирковъ, (Плѣвенъ)
Ал. Петковъ, (Ихтиманъ) и
Йос. Ковачовъ (Щипъ),

Кандидатурата на които трѣбува да се тури въ всичкитѣ избирателни околии, като въ ежщото време избраха насъ, до-луподписанитѣ, да влѣземъ въ сношень есъ всичкитѣ наши приятели, по тоя въпросъ.

„За да може да бжде пълненъ успеха на дѣлото, споредъ уставътъ на държавний съветъ, нашитѣ кандидати, всички безъ изключение, трѣбува да бждатъ избрани отъ всичкитѣ окржзи.

„Какъто ще видите, между лицата, които ви се препоржчуватъ, не фигуриратъ имената на добрѣ познатитѣ вамъ г. г. Каравеловъ и Сукнаровъ, които заявиха, че нежелаятъ, подъ никакъвъ начинъ, да бждатъ избираеми.

„Увѣрени, че и въ тоя случай вий и всичкитѣ наши приятели въ вашийтѣ окржгъ ще цените твърде високо избирателното си право, както това сте винаги правиле, поднасями ви нашитѣ искренни поздравления.

София Октомврий 1881.

Д. Цанковъ
Хаджи Мано Стояновъ
Д-ръ Шишмановъ.

—Правителството, само то може да знае за какво, изгонило и изпратило съ конвой г на И. В. Златарова, орханыйски учитель, отвнъ държавата, въ Южна-България. — Много нечути и невидени,

дору и кога бѣхми подѣ Турцитѣ, работи, чухми и видѣхми ние отекоро време по насѣ. Хубава свобода и тая!

— До в. «Славянинъ» пишатъ отъ *Тулча*, съ дата 26 Септ., че презъ нея недѣля въ тоя градъ щѣло да има избори за градскій съветъ. Българе избираче, имало писани само 154, и то по-вечето отъ тѣхъ биле изселени, а до 100 души, които трѣбувало да бждатъ избираче немало ги записани; тогасъ когато до 140 души чиновници и офицери, безъ да иматъ това право, биле записани за таква. Българекитѣ училища по селата се намираше въ много лошо положенье; правителството проваждало Власи учители, на които плащало то. Селачитѣ се скитале изъ града да търсятъ съвети, какъ да си опазятъ народнитѣ правдини, ала, за жалъ, немало, кой да ги научи и запази — тѣглѣле отъ всѣка страна. Дописникътъ брои за нужно българекото правителство да прати агентинъ тукъ, за да пази интереситѣ на Българитѣ.

— До сжщий вѣстникъ отъ с. *Дебелий-лъкъ* (Радомиреко), пишатъ че тамъ отъ селекитѣ здания на първо мѣсто стоѣле кръчмитѣ, на които гоститѣ (посетителитѣ) били май много; черквата добра, но въ нея отивале 0000 души, т. е. не ходѣле; училището било прилично на египетекитѣ „гатакомби“ (гробници), а ученицитѣ — на „мумии“; черковно-училищното настоятелство ни най-малко не си вършѣло обвързванията, ами правѣло клоккарства изъ селенитѣ, та дало подѣ сждѣ и свещеника, защото билъ ужъ съ либерални убеждения.

— Едвамъ, Боже, рекохми си, като се научихми, че правителството отредило 120 лева месечна пенсия на старийтъ многозаслужилъ учитель и списувачъ г-на Р. И. Блажекова. Единъ нашъ тукашенъ събратъ неудобрява даваньето пенсия на тоя почитаемъ старецъ, тѣй като той ужъ ималъ печатница за 30,000 фр. При всичко, че питанье е още дали тая печатница е само дѣдова Блажекова, а нѣ и на други двама трима, ние ще кажемъ, че и негова да бѣше, това никакъ не отне-

ма правото, което многогодишнитѣ негови заслуги къмъ отечеството сж му спечелиле, — това отечество да го гледа на старини, тѣй както дѣдо Блажековъ на младини се е трудилъ, тѣглилъ и патилъ е за него. Нима милионитѣ франки, що се даватъ по пенсии изъ Европа, не се даватъ и по лордове, барони, генерале и прочее, които съ рахатажка си и съ голѣмитѣ си, на-да-ли винаги добросъвѣстно заслужени заплати, сж си и натрупвале голѣми земи и милиони франки изъ банцитѣ, и — да бждемъ противни да се даде нищо и никаква пенсия отъ 120 фр. на единъ задрѣлъ и беденъ труженецъ?! Нека се надѣвами, че правителството, ще издири на кои още стари, заслужили учители и книжковници трѣбува да се дадатъ пенсии: това дългътъ и признателността на отечеството го изискува. Ние ще споменемъ само славнитѣ и високопочитани г. г. Ив. Богорова и П. Р. Славейкова, къмъ които не сме дале на едно още доказателство за признателность.

— Изъ чуждитѣ вѣстници намѣрихми депеши и извѣстия, въ които се казува, че у насъ имало министерска криза. Така една депеша изъ София, отъ 4 т. м., казува: „Министерската криза още не е свършена. Стоиловъ, началникътъ на князь александровата политическа канцелария, замина за Шуменъ да склони Икономова да приеме мѣстото за министръ на вжтр. работи, вмѣсто полковникъ Ремлингена; чуе се, че и министр. за просветенъето, докт. Иречекъ, заминава по отпущекъ въ Чехия и че той веке не щѣлъ да се завърне“. — Дописникътъ на „Аугсбургскій Вѣстникъ“ явява, че на трима отъ българекитѣ министри зафанало да имъ дотѣга министеруваньето. Единий отъ тѣхъ, полк. Ремлингенъ, дошелъ въ съзнание, че нему, като на чужденецъ и, толкосъ по-вече, като бивши извънреденъ комисаръ презъ междуцарствъето, едва ли ще му се удаде да въдвори въ българскитѣ умове мирътъ и утаяваньето, необходимо за трайний редъ. Министритѣ Иречекъ и Вълковичъ, тѣй сжщо не сж

разположени, както увѣряватъ, да са останатъ на мѣстата. Отъ друга страна княза намѣрилъ двама нови людѣе, които му сж се отдале на разположенѣе, тѣ сж Тжпчилещовъ и Кесяковъ. — Една по-пова телеграма отъ София, отъ 7 т. м., явява, че г. Икономовъ не приелъ министерството за вжтр. раб. и че, за туй, щѣлъ да се покани единъ отъ предишнитѣ либерали, който билъ сега въ Ист. Румелия.

— Една депеша изъ София явява, че цѣблисвѣтний (грцкии цариградски) патриархъ билъ готовъ да припознае българскій екзархъ, подъ условѣе, ако той се откаже отъ своитѣ притязания (дирания) надъ българск. духовенство въ Македония.

— Отъ *Одринъ* съобщаватъ, че тамъ пристигнале изъ Австрия осемъ сестри милосердия, Славянки, които щѣле да отворятъ, подъ ржководството на загребскій владика, Гешингера, *женска школа*, въ която бевъ заплата щѣло да се преподаватъ нѣмскій и славянскій язици. Разноскаитѣ за това заведение ги взеле отгоре си господжи отъ по-горнята виенска аристокрация.

— Дописниците на „Бълг. Гласъ“ и на „Българинъ“ отъ *Тутраканъ* викатъ до небеса, защо нѣкой-си г. Попеску да станалъ учител на влашкитѣ деца въ тоя градъ. — Не се разбира, какъвъ е тоя умъ и човецина, да не даватъ нѣкому да се учи и да се обрааува по язикътъ, който той разбира. Не бойте се отъ пропаганди, господа; ако у насъ се живее добре, т. е., ако нема сиромашия и насилничество, нема защо да се страхуваме, че нѣкой-си ще искатъ да се присъединяватъ о Влашко, или о Сърбия, хората бѣгатъ да търсятъ *селяметъ* отъ кло, а не отъ фантазии за нѣкакви-си Михаилъ Витязовци и царь Душановци. Дайте свобода и добъръ поминъкъ, и — никого никакви пропаганди не ще накаратъ да иска присъединенѣето подъ други царцини и приселяванѣето при тѣхъ. Гоненията не помагатъ за удържанѣето на единъ народъ или държава, а ужесточаватъ и разпалуватъ не-човешкитѣ страсти.

— Получихми напечатанъ на книжле уставътъ на новосъставенното „Българо-македонско благотѣтелно дружество“ въ София, отъ който се вижда, че омисельта на дружеството е да спомага, споредъ силитѣ си, въ просвета страна, на бедни Македончета, като проддържа нѣкои въ учителски (педагогически) училища, а на други като спомага съ училищени потрѣбности и т. н. т. Дружественнитѣ членове плащатъ по единъ франкъ за месецъ. — Ние отъ все сърдце желаемъ преднина, и съчувствѣе и олесненѣе на това добросторно дружество.

— „Селянинъ“ преди нѣколко дни чулъ да се мѣлви изъ София, че правителството наумило да предаде управленѣето духовнитѣ ни училища подъ надзорничеството на минист. за външнитѣ дѣла и изповеданията. За предаванѣето законътъ Божий по всичкитѣ, и правителствени и *народни училища*, били дадени на владичитѣ право, само съ тѣхно изволенѣе и сговоръ, да се назначаватъ преподавателитѣ. Побратимътъ ни „Селянинъ“ види се да се радува отъ това, и казува, че щѣло да принесе добра полза на народа ни, ако туй се държи ваздраво; при това той препоржчува, че тия работи щѣли да бждатъ по „спасителни“, ако предаванѣето Законътъ Божий се отстжпше най-много на духовни лица, сиречь, на калугере, въ което побратима ни го убеждавале много факти. — Ние би помолиле в. „Селянинъ“ да ни обясни, какво добро може да излѣве за народа и за бжджцето поколѣнѣе, отъ тая срѣдновекова училищна реформа, та и ние да се смѣсимъ въ неговото удоволствѣе и да му помогнемъ на прержкитѣ. Колкото за сега, ние ще кажемъ, че много сж направиле нашитѣ духовници за черковнитѣ работи, много сж си изгълвили черковнитѣ длжжности, — неуморно и право да проповѣдуватъ и наставятъ „стадото“ си по божийтъ пжтъ, та да дойдатъ сега да се мѣсятъ и въ школскитѣ работи, за да прокопсатъ и тѣ. До като ние имаме лениви, опаки и клю-

каре, съ една речъ, развалени владици и калугери, и Господь Саваотъ отъ небето да дойде не ще се помогне на духовното ни положение, защото тѣ ще му прогиводѣйствуватъ; — толковъ тѣ сж свети и прави, съ нищожни изключения. Това е нашето най-сетньо мислене, па нека казува, кой какъто си ще. Предупреждаваме народа да не допусне деморализаторскій и назадничевий калугерски кракъ да стжни вжтре отъ прагътъ на неговитѣ училища, ако иска да не затънее и да се не развали потомството му.

— Въ с. *Педанъ* (Търновско), па 13 Септ., изгорѣло училището, което отскоро било направено и коштувало на селото 12,000 франка.

— Отъ Шуменъ, за с. *Злочучени*, (Шумненско) до в. «Славянинъ» пишатъ, отъ 6-й т. м., че, въ това село, добритѣ и еговорнитѣ селяне, като, следъ войната, си съвидале голѣмо и хубаво училище, наскоро за неговъ доходъ купиле и джемалъ-бейовътъ чифликъ, за 130,000 гр. — Таквици селяне сж за почала.

— Отъ с. *Паламариа* (Разградско) до сжщий вѣстникъ пишатъ, отъ 5 Окт., че селянетѣ, съ трудолюбъето си, залѣгале отново да се замогнатъ, като отъ войната тѣ сж осиромашѣле. Училището за сега се помѣстяло въ черковната келия, но селенетѣ наскоро щѣле да си съвидатъ сжщо училище. Разбойничеството таткъ си пакъ показало рогата, но скоро то се потъпкало.

— На 1 Окт. се отворила межогата школа въ София. При церемонията за отваряването билъ и княза.

— Руссенскій окръженъ управителъ съветъ отвори въ града ни пансионъ, тжй нареченъ „окръженъ“, въ който се приематъ ученици отъ селата изъ окръжъето. Въ тоя пансионъ ученицитѣ живеятъ, хранятъ се и се гледатъ безъ заплаща, но съ обвърване, че, като свършатъ ученъето си, ще станатъ учители по своитѣ села. Пансионътъ ще се поддържа изъ доходитѣ отъ иптивана въ смилекий и орѣховскій панаире. — Пред-

начинаването въ това дѣло на руссенскій окръженъ съветъ стои по-високо отъ вѣвка пофалба. Ние препоржчуваме примѣрътъ му и на другитѣ му събратия изъ нашенеко.

— Презъ горнята Недѣля станамо съ тържественна церемония турванъето основний камъкъ на новата пловдивска гимназия.

— Изъ София явяватъ до в. «Българинъ», че вейчикитѣ софийски либерале се събрали една вечеръ въ кжщата на докт. Шишманова, за да размислятъ, какви мѣрки да взематъ по избираването членоветѣ за държавний съвѣтъ.

— На 13-й т. м. въ Габрово станали безредици; правителството затворило учителитѣ, нѣкои свещеници и много бивали опълчени; градътъ билъ завзетъ съ войска. Единъ видъ бунтъ станалъ и въ Радомиръ. Причинитѣ на тѣзи смжщения не ни сж още добро познати, какъто и подробности за тѣхъ нема.

— Въ Пловдивъ зафана да се издава новъ вѣстникъ, «Независимостъ.» По сериозността му, ние го препоржчуваме на своитѣ читатели и на българската публика. Желаетъ дългъ животъ и добри преднини на новий си събратъ.

Правителствени разпореждания.

Споредъ приказъ, № 105, отъ 23 Септ., отъ военнийтъ министръ, за *жандармерийскитѣ горни и долни чинове се назначаватъ годишни плати*: на началника надъ жандармерията редовна плата 19,200 лева, за живелище споредъ мѣстото, за забиколянъе 6,000 лева и за двама денщика споредъ мѣстото; адютантинтъ взема плата като на ротенъ командиръ, сжщо и за живелище, кога се изпроважда нѣкаде взема пжтний и наднични пари, споредъ мѣстото; отъ долнитѣ чинове: конний фелдфебель взема 1400 лева, пеший — 1100, конний сержантъ — 1300, пеший — 1000, конний капралъ — 1200, пеший — 900, конний жандармъ — 900,

пеший — 600; окръжните жандармски началници, освенъ платата като на окръжни воински началници, взематъ още и за забикаляне, начни отъ по 1200 па да по 1600 лева за година. — Ако се пресметнатъхъ тия плати за горните жандармски чинове, които се привадиха о жандармското наше тѣло, могло би да излѣзе, че горе-долу въ година за тѣхъ ще трѣбува да се похарчатъ 85,000 левчета; като знаеме това, та като вземемъ на умъ, че и безъ такива началници надъ жандарми у насъ си бѣше твърде тихо и мирно, като си наумимъ още и голѣмата неравбория, що, както равказуватъ, владее днесъ въ полицейско-управителните работи, поради новата уредба за жандармитъ съ нова-модата имъ началници — отъ всичките тия ще заключимъ, те тѣсъ парици отиватъ до суцъ на халосъ, а че, ако нѣ, и за вреда. Хубава „реформа“!

— Министертъ за външните работи и за изповѣданията, съ извѣстие № 3,887, отъ 11 Септ., обявява, че *даването телеграмитѣ по адресантитѣ трѣбува да става най-късно единъ часъ следъ приеманъето имъ съ станицитѣ*, освенъ въ извънредни и ненадвлививи прилуки, като неясность въ адреса, нетъкмо означене мѣстоживенъето на приемача итн. За надзиране, да-ли това се пази, приемачитѣ се молятъ да забелѣзватъ връхъ записката деня и часа на приеманъето, а въ случай окъсняване предаване телеграмитѣ имъ, да се оплакуватъ въ същото министерство, като забелѣжатъ нумера и отъ каде е забавената телеграма, и адреса и мѣстоживенъето си.

— Въ 73-й брой отъ „Държавенъ Вѣстникъ“ *сж обнародвани подобренитѣ отъ княза временни наредби за избиране членове въ държавний съветъ*. Наредбитѣ сж тия: членовитѣ за въ държ. съветъ се избиратъ по двестжални избирателенъ редъ, т. е., съ гласни, както се избиратъ и членовитѣ за въ окръжнитѣ съвети. (§ 1.) Списецитѣ съ първоначалнитѣ избираче и избираеми си оставатъ сжщитѣ, що сж били употрѣ-

бени въ сетните избори за окръжните съвети, безъ никакво измѣнене и допълване. (§ 2.) Окръжните управители у време се разпореждатъ, презъ окръжните съвети, дето сж подъ тѣхъ, щото, безъ друго, третята недѣля, следъ обнародуване тия временни наредби, избирачитѣ да се събератъ по избирашкитѣ си участъци, за да избератъ гласни по турнатийтъ редъ. (§ 3.) Дневницитѣ за избиранъето гласнитѣ незабавно се изпроваждатъ до окръжний съветъ, дето се пада, за да състави той, споредъ тѣхъ, общийтъ списекъ за избранитѣ гласни по окръжжето. (§ 4.) Всеки гласенъ увреме се одобива отъ избирашкийтъ си участекъ съ едно свидетелство, потвърдено отъ кмета и скрепено съ печата на общината, дето се пада. (§ 5.) За избиране членове за въ държ. съв. гласнитѣ се свикуватъ съ княж. указъ, който се издава и обнародува две недѣли преди изборитѣ; тоя денъ трѣбува да е недѣленъ. (§ 6.) Избирашкий съборъ става въ окръжнийтъ градъ, дето всекий избранъ гласенъ е длъженъ да се намѣри въ отреденый за изборитѣ денъ. (§ 7.) *Въ едно време съ издаванъето указа за изборитѣ правителството обнародува(?) въ „Държ. Вѣстникъ“ и единъ списекъ на всичкитѣ ония лица, които споредъ 8-й пар., точка б, отъ устава за държ. съветъ, могатъ да бждатъ избрани за членове въ него. Тоя списекъ се напечатува на особни листовце, които се разпращатъ по окръжнитѣ упрѣвители за да ги покажатъ съ, време, на гласнитѣ, за знанъе*. За онези дето сж свършиле наука въ нѣкоя голѣма школа и сж вършиле длъжности макаръ нѣ голѣми, но могатъ би членове за въ държ. съв. таквизито правителството не ги турва въ списъка. (§ 8.) До отварянъето избирашкийтъ съборъ, гласнитѣ, следъ като се запознаятъ съ правителственний списекъ съ кандидатитѣ, който бива вече залепенъ на всеко мѣсто въ избирашката стая, тогазъ иматъ право да си съставятъ единъ допълнителенъ списекъ и съ ония лица, които правителството, спо-

редъ по-горното, не ги белѣжи въ своитѣ списъкъ. И тоя списъкъ се залепя на видно мѣсто, за да може всѣки гласенъ да го види и прочете. (§ 9.) Въ отреденото време, окр. управителъ, ведно съ председницитѣ и съ по двама члена отъ окр. и градскій съветъ, отваря събранъето съ една речъ, съ която разправя на гласнитѣ за голѣмата работа, съ която се натоваруватъ отъ княза, и за че всѣки отъ тѣхъ е свободенъ да подаде гласа си за оногова, когото счита за най-достоенъ и вреденъ (способенъ). (§ 11.) Тутакси подиръ речта, управителя поканува гласнитѣ, що сж тука, да избератъ измежду си отборъ (бюро), най-малко 6 души; отъ тѣхъ единъ за председникъ, единъ за подпредседникъ, двама за членове и двама за писаре (секретари). Ако събора намѣри потрѣбно отбора да се раздѣли на два отдѣла, тогасъ въ единътъ отдѣлъ заедава подпредседникътъ, ведно съ съ единъ членъ и единъ писаръ, подъ надзорътъ на градскій кметъ и на двамата членове отъ окржний управителенъ съветъ. (§ 12.) Преди да се пристъпи къмъ избранъето, гласнитѣ получаватъ отъ отбора по единъ листъ бѣла хартия отъ еднакъвъ форматъ. Върху тия листове, гласнитѣ написуватъ, *въ тре съ избирашката стая, и по свое предназначанъе*, 20 души кандидате за членове отъ държ. съветъ. (§ 13.) Преди зафачанъето да се събиратъ бюлетинитѣ (билетчетата), *кутията (урната) се посача на гласнитѣ за да види сѣрки, че е праздна*; подиръ това тя се заключува съ два ключа, ключътъ отъ единий се варди отъ председника на отбора, а другий — отъ окр. управителъ; най подиръ, цѣлий отборъ заедно съ надзорницитѣ, се записува на единъ листъ бѣла книга, която се залепя върху захлупката на кутията. (§ 14.) Гласнитѣ се викатъ отъ председника надъ отбора единъ по единъ, споредъ общийтъ правителски списъкъ, който сѣди надъ отборската маса, а повиканийтъ гласенъ, следъ като покаже на председника свидетелството си, предава билетчето си на

отреденийтъ за това членъ отъ отбора, който го скрепява отгоре съ подписа си и впуска въ кутията, и (избирачътъ?) се подписува на една книга — протоколъ. Билетчетата се предаватъ, и впушатъ се въ кутията сгнати на осемъ ката, за да се не вижда, какво има въ тѣхъ написано. (§ 15.) *Освенъ на гласнитѣ и на надзорницитѣ, никому другому се не дозволява да сѣди въ мѣстото, дето ставатъ изборитѣ?* (§ 16.) Презъ изборитѣ всѣки има право да заявлява устно или писмовно за нередовноститѣ, които е съгледалъ, а отборътъ е длъженъ да взема въ внимание такива заявления и да ги внася въ дневника си, заедно съ причинитѣ на своитѣ така или иначе отсичания. (§ 17.) Въ случай на *голѣми безредици и смжщения при изборитѣ*, отборътъ има право, по подъ своя лична отговорность, да се обръща за помощъ къмъ полицейскитѣ или военни власти, които сж длъжни веднага да му помагатъ (§ 18.) Следъ свършека на времето за гласоподаванъе, председника поканува събранъето да назначи по вишегласъ и съ явно гласоподаванъе двамина гласни, които, следъ като засведочатъ (констатиратъ), предъ тѣхъ, цѣлостъта и сжщностьта на кутията, изваждатъ всичкитѣ бюлетини изъ кутията, и изброяватъ ги да ги посрещатъ съ бройтъ на гласнитѣ, записани въ протокола, дето се е записувалъ всѣки гласенъ. Следъ туй всичкитѣ билетчета изново се турватъ въ кутията и тогава единий отъ избранитѣ гласни изважда билетчетата единъ по единъ, и чете, да чуватъ всичкитѣ, имената на кандидатитѣ, а другийтъ отъ избранитѣ гласни надглежда забелѣжванъето имъ отъ отбора. (§ 19.) Прочетенитѣ имена на кандидатитѣ се забелѣжуватъ върху особенъ преброителенъ листъ, така щото тѣ да вървятъ по редъ, а срещу всѣко име да се туруватъ отъ горе на долу (отвесни) чертици, които да обакдатъ гласоветѣ. Кога се прочитуватъ билетчетата, пази се 21-й чл. отъ избирателний законъ за нар. представители, т. е. ако въ билетчетата

има писани по-вече или по-малко имена отъ колкото трѣбува, да се избиратъ, броятъ се, но ако сж по-вече, колкото артикуватъ, се заличаватъ; а пжкъ празнитѣ билетчета, ония, които не сж написани на български или онесъ, въ които е подписано името на гласоподавачтъ, броятъ се че ги нема и се турватъ при дневника. (§ 20.) Следъ като се преброятъ гласоветѣ на вситѣ кандидате, председникътъ прогласява за избрани ония отъ тѣхъ, които сж спечелиле по-многого гласове, а отъ тия, що сж получили по еднакво гласове—оногосъ, който е избранъ по жребе, фжрлено или отъ четеца на билетчетата или отъ другари му. (§ 21.) За цѣлото етаване на изборитѣ естави се дневникъ, въ който трѣбува да е показано: а) деньтъ и времето на изборитѣ; б) кой е отворилъ събранъето и кои сж го надглеждали; в) какъ се е съставилъ отбора и отъ какви лица, г) колко души сж гласоподавале и кои гласни по име не ги е имало; д) за кои лица е гласоподавано, по колко гласове е получило веѣкое отъ тѣхъ и кои сж прогласени за избрани по вишегласье; е) направени ли сж нѣкакви заявления отъ страната на тия, що сж били и какво е било отечанъето на отбора за тѣхъ; найсетне ж) станале ли сж нѣкои безредици и смжщения при изборитѣ. (§ 22.) Дневникътъ се направя въ два екземпляра; отъ тѣхъ единий, придруженъ съ преброителний листъ и съ вситѣ подадени билетчета, тутакси се изпроважда до върховний касационенъ сждъ, а другий се предава на окржжний съветъ, за да се пазя въ княжката му. (§ 23.) Тутакси следъ получаванъето имъ, дневницитѣ по изборитѣ за въ държ. съветъ, отварятъ се и се провѣрятъ въ върховний касационенъ сждъ, при пълний му съставъ и при прокурора. (§ 24.) Ония отъ изборитѣ въ които сж гласоподавале по-вече отъ $\frac{3}{5}$ гласни и при това не е станало нѣкое смжцо потжнкуванъе тия наредби, броятъ се за дѣйствиелни; а ония отъ избранитѣ кандидате, които сж

печелиле най-многогласове въ едно или нѣколко окржжия и иматъ изискванитѣ каквини, прогласяватъ се за членове-кандидати за въ държ. съветъ. Измежду кандидатитѣ, които завършватъ броятъ 20 по редъ, ако сж получили равенъ брой гласове, предпочитатъ се ония, за които е гласоподавано въ по-вече окржжия. (§ 25.) Касиратъ се или се унищожаватъ тия избори: а) цѣлитѣ въ едно окржжье, ако сж станале въ тѣхъ смжци потжнкуваня тия наредби, и б) изборътъ на нѣкой кандидатъ, кога той нема изикуванитѣ отъ закона каквини. Ако би да се касиратъ цѣлитѣ избори въ по-вече отъ една четвъртъ окржжия, само въ таквакъ прилука правителството зановѣдуви да се повторятъ изборитѣ и то за еетень пжтъ тамъ, дето тѣ сж били припознати за неправилни или недѣйствиелни. (§ 26.) Следъ провѣрката изборитѣ върх. касац. сждъ естава донесенье (рапортъ), въ което помежду друго има и тия нѣща: а) обаждания отъ всичкитѣ окржжия наредъ, колко лица сж приели въ тѣхъ гласове и веѣкий по колко. б) общий списъкъ, въ който вситѣ избрани кандидате, въ едно или нѣколко окржжия, сж наредени споредъ вишегласъето имъ, съ забелѣжванъе гласоветѣ имъ отдѣлни по окржжията и изцѣло въ всичкото княжество; в) отдѣленъ списъкъ на 20-тѣ членове кандидате, които, следъ общата провѣрка, сж прогласени за такива по вишегласъе. Това донесенье незабавно се изпроважда министру за вжтрешнитѣ работи, за да го поднесе на княза. (§ 27.) За станалитѣ претжлни дѣствия по изборитѣ се прилагатъ 35 до 45 чл. отъ избирателний законъ за нар. представници. А за ония гласни, които не сж дошле да гласоподаватъ, тѣ се укриваватъ отъ прокурора на мѣстото и се наказуватъ, по сждобенъ редъ, съ глоба отъ 30 до 300 лева.

— Съ указъ, № 860, отъ 6 Окт., отрежда се да се приеме и подпише пощенски договоръ (консенция) съ ромънското правителство.

ОТЪ ЧУЖБИНА

Изъ Виена телеграфиратъ, отъ 24 Септ., че двестъ чехски партии, стара и младо-чехска, се съединиле подъ предсѣдничеството на д-ръ Ригера; занаяредъ тѣ ще съставятъ една нераздѣлна партия, къмъ която, се вѣрува, по-нататкъ ще се присѣднатъ и Поляцитѣ, Далматинцитѣ и Словацитѣ.

—Въ Южна Руссия между Евреитѣ се образувала една секта, която нарекла себе си „духовно-библейско братство“. Като основа за ученията на това „братство“ служи Библията. То отрича всякакви обреди, освенъ обрезаването. Женитбата трѣбува да става безъ всѣки обредъ, по взаимний съговоръ между тия, що се женятъ, за което се само заявява въ събранъето на братя—библейцитѣ, разводъ се допуща; отъ празниците оставена е само Свѣтотата и 2 Январий—денътъ, въ който се е основало братството; храмоветѣ, молелниѣ и синагогитѣ се съвсемъ отфжрлятъ, трѣбува да се моли съ свои речъ, а нѣ по нарочаю, отнапредъ приготвени, молитви. А отъ нравственна страна, на братята се пещачатъ занаяти, що облагородиватъ човека, при което особено се поощрява земе-работнишкия трудъ.

—Къмъ 1-й, 2-й день отъ тоя мѣсець, английското правителство, подтрувано отъ консерваторитѣ, за да предвари ужъ да не стане въоружено въстание въ Ирландия, турило тая земя въ обсадно положение, та взело и задрѣло ирландскій главатаръ и депутатъ Парнеля, а че следъ него—токо-речи и всичкитѣ по-лични хора отъ землений ирландски съюзъ. Тази правителствена постѣпка докара твърде голѣмо вълнение въ Ирландия. На 4 Окт. въ Клерквилъгринъ, станалъ митингъ, въ който се смѣсиле 4,000 души; той протестувалъ срещу запаранъето на Парнеля, като заяви, че правителството прави тия работи по щенъето си, срещу закона, и отъ тирания. Сжщий день въ Маллоу, все у Ирландия, станале голѣми безредици; тълпата съборила магазинъ на ония лица, които не искале да си прекъсватъ тѣговинята, по случай парнелъовото запаранъе. Накъ него дѣшъ станале безредици

и въ Лимерикъ; тълпата на нѣколко пѣти нападала на полицейскитѣ и на войската, които се принудиле да употрѣбятъ оржжѣ; имало ранени и отъ двестъ страни. На 3 Окт. и въ ирландската столицина, Дублинъ, станале безредици: събралъ се митингъ отъ 20,000 души, следъ разнущанъе на който дигналъ се викъ: „*Да живеетъ ирландската република*“. На 5, въ Лимерикъ безредицитѣ се повториле: кога жандармитѣ карале казначейтъ на тукашното отдѣленъе отъ землений съюзъ да го задратъ, една голѣма тълпа се срукнала и безпрестанно фжрляла съ каманъе, дору и тогасъ, кога оловеннитѣ вече билъ задрѣнъ въ темницата. Полицейскитѣ се принудяле да употрѣбятъ огнестрелно оржжѣ; между раненитѣ имало и една млада жена, която тѣхъ сжщо се била била. На 2 Окт. въ Коркъ всичкитѣ дюкени биле затворени на жалейнѣ, тѣхъ сжщо и въ Неасъ, дѣто биле покачени и черни знамена, въ знакъ на жалость. На 6, вечерта, въ Дублинъ, безредицитѣ пакъ се подновили: тълпата чупѣла фенеритѣ и джамоветѣ; сторенитѣ загуби излизатъ до 2,000 англ. лири. Землений съюзъ, въ последний митингъ издалъ решение, което съветувало кираджитѣ на земи да не даватъ киринитѣ си, до като правителството не освободи главатаритѣ на съюза.—Английското правителство, то се знае, провожда войски въ Ирландия, да предвари да не стане цѣло въз-станъе.

Политическа хроника.

Едно отъ исканията на бунтътъ, който, както знаятъ читателитѣ ни, стана въ Египетъ, къмъ крайтъ на миналий Августъ, бѣ и исканъето конституция; египетското правителство бѣше се обрело. Турекий султанъ, като се бои отъ даванъето „парламентъ“ въ тая земя, за да не би и Турцитѣ да се увлекатъ отъ египетскій примѣръ и да си спомнатъ за туреката конституция на книга, Високата Порта отсекала да тури въ работа най-сжщинеката, споредъ нейното мисленъе, леснина — раздаванъето ордени (нишени)

и подарки изъ честолобивитѣ, които сж отъ страна на народнитѣ правдини. Поса-читѣ на тия нѣща — трима голѣмци — сж отплавале за въ Египетъ къмъ крайтъ на мин. Септемврия, съ много орде-ни и съ до 50 брилянтени табакери. На тия голѣмци било поржчано и да гледатъ да се уреди единъ съюзъ, приличенъ на албанекитѣ, който да е въ тѣсни сноше-ния съ мѣстата, що водятъ работитѣ, въ Цариградъ.

— Кралъ Алфонсъ, испанекитѣ, и Луисъ, португалекитѣ, се срещнале въ Валенция-де Алькантара, малъкъ градъ въ испанекото землище, при самата португалекка граница. Испанекитѣ и португалекитѣ вѣстници виждатъ въ това сре-щанье голѣма крачка къмъ *иберийски съюзъ*.

— Изъ София телеграфиратъ, отъ 30 Септ., че между русекитѣ представителъ, г. Хитрово, и министра Вълковича произ-лѣзло едно наздраво недоразумѣнье.

— Утвърждаватъ, че нѣщо преди две недѣли французекитѣ „голѣмъ патриотъ“ Гамбета *тебдилъ* — никой, ни дявола, ужъ за да не може да го познае, и съ име, „ад-вокатъ Масаби“ — отишелъ въ Герма-ния, пжтувалъ презъ много градища и най подиръ, отишелъ въ градъ Варцинъ, или, опоредъ по-новитѣ „открития“, въ Фридрихеруе, дето се видель съ Бисмар-ка, който отъ години още искалъ да е види съ Гамбета. Скришни свиждания иматъ мѣсто, казува, «Моск. Телегр.», като пише за това, и нѣ токо салъ меж-ду едни любовници.

— Сръбекото правителство стъпило въ преговори съ австриекото и турекото пра-вит. за турванье *военни помощници* (ата-ше) при посолствата си при тия две дър-жави. Австрия приела, но Турция не раче да приеме.

— Ромжнекото правителство, Братияно, отсекло да си даде оставката, ако Голѣмитѣ Сили приематъ австриекитѣ тѣкмежъ за смѣсена дунавекка комисия.

— Явяватъ, че нашии министръ за външи работи преготвилъ меморандумъ,

въ който доказувалъ, че България не е въ състоянье да вземе отгоре си по-вече дългъ 8 милиона лири, турекитѣ дългъ.

— Султанекко праде, отъ 30 Септ., у-добрява, по начало, съединеньето австриекитѣ желѣзници съ турекитѣ.

— Въ Парижъ се очѣкувалъ да дойде лордъ Гранвилъ, който ужъ щѣлъ да за-лѣгне да се заключи англофранцузекитѣ съ-юзъ, като срещунадѣгванье на съюзтъ отъ тритѣ царцини, Руссия, Германия, и Австрия.

— Въ северо-источна Австрия се пра-вятъ приготвения за свижданьето, което ще стане между русекитѣ и австриекитѣ императоръ, свижданье, което, тѣкмятъ да стане скришно, като данцигекото. Сви-жданьето на Францъ Иосифа съ итали-янекитѣ кралъ, Хумберта, което се бѣше потулило, веке отистина стана въ Виена на 15 того.

— Представителитѣ на държавитѣ въ Ц-градъ предложиле на Портата да на-значи нарочно хора за ввежданье преобра-ванията въ Армения. Портата се изказа-ла сговорна, като изравила готовность да удовлетвори, колкото се може, всичкитѣ желанья за това нѣщо. Преди нѣколко дни вече, вѣстникитѣ явиха, че Мухтаръ паша е назначенъ извънреденъ комисаръ отъ Портата въ Армения.

— Въ дипломатекитѣ кръгове у Пе-тербургъ се говорѣло, че русекото пра-вителство щѣло да се потѣкми съ Турция — възнагражденьето за войната, което срува 300 милиона рубли, да се замѣни вмѣсто пари съ прирезъ земя, отъ къмъ Кавказъ.

ВСЪКАКВО.

Графството Долоресъ, въ Америка, въ че-тѣтъ на свонѣтѣ градове брой десетъ и гра-дѣтъ Дюрамго, който го има всичкото отъ десетъ месеца насамъ. При всичко това, въ него се броятъ 40 адвоката, 3 катаден-ни вѣстника, 7 гостиници, 3 заемателни касси, 3 грамадни меляници, 3 черкви, 3 ап-теки (спичарии), 5 джаварджийцици, 5 тои-

танджийски влагалища за колониялни стоки и 1 сукнарска фабрика. Таковото бързо развитие градоветъ въ Новий Свѣтъ, колкото трѣбува, показува, какви сж вътрешнитъ му сили за поминъчния му животъ.

— Нихилиститъ въ Руссия пакъ живо развиватъ своята работа. На царскій столъ се намѣрило писмо, въ което му се обажда, че до нине сж го оставяле на мира за да има време да развие своята дѣятелность. Залудо е, дето той крие диритъ си, кога пжтува; кога настане времето, тѣ ще го издирятъ.

БЛАГОДАРНОСТЪ

Настоятелството на кулското читалище „Съгласье“ сърдечно благодари Г-ну П. Стаменкову, койго благоволи да подари едно годишно теченье отъ вѣстникъ „Братство“, за сжщото читалище. — Дано примѣрътъ на г. Стаменкова послужи и на други подобни нему младежи!

Председателъ *Н. К. Ковачевъ.*

Секретаръ *Неко И. Брънчевъ.*

Г. Кула 8-й Октом. 1881 год.

ПРЕПИСКА НА В. „БРАТСТВО“.

Приятелю А. Т. Г. въ Л.-г.! — Крайно благодаримъ за патриотическото ви съдѣйствие. Потрудете се, молимъ, за предплатата. Приемете сърдечния ни поздравъ.

Брате В. Г. А. въ С.! — Пратенитъ ви три стихотворения оставатъ за друго време. Моля, проводете, ако е готова, статията отъ „Яворъ“. Братски поздравъ вамъ и г-ну Ив. М. — чу.

Приятелю П. К. въ Варна! — 6-тъ фр. отъ г. В. П. сж получени.

ИЗВѢСТІЯ.

Отъ Телеграфо-Пощенското Управление.

ИЗВѢСТІЕ.

№ 5823.

Управленьето телеграфитъ и пощитъ има честь да извѣсти почитаемата публи-

ка, че международната конвенция за размѣненията на пощенски колети безъ обявена цѣнность, подписана отъ българскитъ делегати въ Парижъ, на 3-й Ноемврий 1880 год. н. с., влѣзе въ дѣйствиетъ отъ 19 текущій Септемврий (1 Октомврийн. с.)

Пощенски колети безъ обявена цѣнность се приематъ въ всичкитъ телеграфо-пощенски станции въ Княжеството съ назначенье, както за мѣстности вътре въ държавата, въ които има такива станции, тжй сжщо и за участвуящитъ въ тая конвенция държави а именно: Германия, Австро-Унгария, включително, писалищата й въ Турция, Белгия, Дания, Египетъ, Франция, Италия, Люксембургъ, Черна-Гора, Холандия, Ромжния, Сърбия, Швеция, Норвегия и Швейцария.

За да се приеме за изпращанье, пощенския коллетъ не трѣбва да бжде подългъ отъ 60 сантиметра. Освенъ това, величината на всѣки пощенски коллетъ е ограничена на 20 кубически дециметра и тѣжината му на 3 килограмма (2 оки и 136 драма).

Не се приематъ за пренасянье коллети съдържаюци вещества, които можатъ да се подпалятъ, пренатъ и въобще опасни предмѣти.

Всѣкий коллетъ за да бжде приетъ за пренасянье трѣбва:

1-во Да носи точния адресъ на получателя;

2-ро Да бжде добре обвитъ и затворень, за да може да се онази вложенъето. Превързванъето трѣбва да бжде такъвоеъ, щото да бжде невъзможно да се досѣгне до вложенъето безъ да остане явенъ знакъ отъ престжпленьето.

3-то Да бжде запечатанъ съ воскъкъ, олово или друго сръдство, връхъ които да е отпечатанъ печата или особната марка на подателя.

4-то Ако е назначень за въ странство да бжде придруженъ съ изискуемото се количество митарственни декларации.

Бланкове за съставянье тия декларации се доставятъ на публиката въ пощенскитъ писалища.

Таксата за веќки пощенски колетъ, назначенъ за вжтрѣ въ държавата е отъ 85 стотинки, които се предплащатъ отъ подателя.

Таксата за коллетитѣ, назначени за въ странство се взема съгласно международната тарифа, тоже отъ подателя.

Коллетитѣ, които пристигватъ отъ странство, по причина на митарственитѣ формалности, се предаватъ на получателитѣ въ станцията, а вжтрешнитѣ колети се предаватъ на получателитѣ въ жилището имъ, срещу заплащанье (на едно право отъ 25 стотинки, освенъ въ случаитѣ, когато получателя пожелае да си ги получи въ писалището.

София 30 Септември 1881.

Инсп. на телеграфитѣ и пошитѣ: Р. Ивановъ.

Секретарь: Н. Бацаровъ.

A V I S.

№ 5823.

L'administration des Télégraphes et des Postes a l'honneur d'informer l'honorable public que la convention pour l'échange de petits colis sans déclaration de valeur signée par les délégués bulgares à Paris le 3 novembre 1880 est mise en execution à partir du 19 septembre courant (1-er octobre n. s.)

Des colis postaux sans déclaration de valeur peuvent être reçus dans tous les bureaux de poste de la principauté à destination des localités dans l'intérieur du pays desservies par un bureau de poste et pources États signataires de la convention du 3 novembre 1880 savoir: l'Allemagne, l'Autriche-Hongrie (inclusivement ses bureaux en Turquie), la Belgique, le Danemark, l'Egypte, la France, l'Italie, le Luxembourg, le Montenegro, les Pays Bas, la Roumanie, la Serbie, la Suède et Norvège, et la Suisse.

Pour être admis au transport les colis postaux ne peuvent avoir aucune dimension supérieure à 60 centimètres. Leur

Редакторъ-издатель Георги А. Кърджиевъ

volume est, en outre limité à 20 décimètres cubes et leur poids à trois kilogrammes.

Sont exclus du transport les colis contenant des matières explosibles et inflammables et, en général, les articles dangereux.

Pour être admis au transport tout colis doit:

1-о Porter l'adresse exacte du destinataire:

2-о Être bien emballé et fermé de manière à préserver le contenu. L'emballage doit être tel qu'il soit impossible de porter atteinte au contenu sans laisser une trace apparente de violation:

Être scellé par un cachet à la sire, par un plomb ou par un autre moyen, avec empreint ou marque spécial de l'expéditeur.

Les colis postaux provenant de l'Etranger, en raison des formalités de douane, sont remis aux destinataires dans le bureau de poste; les colis provenant de l'Intérieur sont portés à domicile contre paiement d'un droit fixe de 25 centimes, sauf les cas où le destinataire voudrait les recevoir au bureau.

Sofia, 30 septembre 1881

L'Inspecteur des Télégr. et des Postes:
R. IVANOFF.

(1—2—3) Le Secrétaire: Batzaroff.

ИЗВѢСТІЕ.

Тѣзи дни излѣзоха отъ печатъ:

Историческо Отечествовъденіе за въ IV-то отдѣление въ народитѣ ни училища, събрагъ М. Б. Секозовъ. Стран. 64. Цѣна 60 стот.

Малка Св. История отъ Ив. Н. Момчилова пето издание. Стран. 32. Цѣна 30 стот.

Календарче за 1882 год. Стран. 48. Цѣна за стотѣхъ 12 лева; а за едно 20 стот.

Нуждающитѣ са Господа да са отнасятъ до книгопродавницата ни въ Търново.

Търново, 1-й Октомври 1881 год.

(2—1—5) Годоровъ, Недѣлковичъ & Др.

Вѣстникътъ ни закѣнѣ, защото немаше хартия, като за него. Такава хартия е вече доставена въ печатницата, за цѣла зима, и листътъ ни ще почне пакъ да излиза въ отреденитѣ си деневе.

Руссе, печатница на Н. К. Жейнова.